

ประกาศมหาวิทยาลัยพะเยา

เรื่อง หลักการและนโยบายการบัญชี มหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประกาศมหาวิทยาลัยพะเยา เรื่อง หลักการและนโยบายการบัญชีมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ และนโยบายการบัญชีภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๕๓ ประกอบกับมติคณะกรรมการการเงินและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ และมติสภามหาวิทยาลัยพะเยา ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงออกประกาศไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศมหาวิทยาลัยพะเยา เรื่อง หลักการและนโยบายการบัญชีมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกประกาศมหาวิทยาลัยพะเยา เรื่อง หลักการและนโยบายการบัญชีของมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้ใช้ประกาศนี้แทน

ข้อ ๔ ให้กำหนดหลักการและนโยบายการบัญชีของมหาวิทยาลัยพะเยา สำหรับการจัดทำรายงานทางการเงินของมหาวิทยาลัยพะเยา ตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีรักษาการตามประกาศนี้ กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้หรือการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้อธิการบดีมีอำนาจตีความและวินิจฉัยชี้ขาด การตีความ และการวินิจฉัยของอธิการบดีให้ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณ คุณหญิงไขศรี ศรีอรุณ)

นายกสภามหาวิทยาลัยพะเยา

เอกสารแนบท้าย

ประกาศมหาวิทยาลัยพะเยา เรื่อง หลักการและนโยบายการบัญชีมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. บทนำ

“มหาวิทยาลัยพะเยา” เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในกำกับของกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ เดิมชื่อ “มหาวิทยาลัยนเรศวร วิทยาเขตสารสนเทศพะเยา” และได้รับการยกฐานะจัดตั้งเป็น “มหาวิทยาลัยพะเยา” ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓ มีผลให้มหาวิทยาลัยพะเยามีสถานะเป็นนิติบุคคล และมีฐานะเป็นหน่วยงาน ในกำกับของรัฐ ซึ่งไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่ป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น มีวัตถุประสงค์ การจัดตั้งเพื่อให้มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงในการให้การศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ให้โอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชน และทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม เพื่อเป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติ โดยสภามหาวิทยาลัยพะเยามีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแล กิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย กำหนดเป้าหมาย วางนโยบาย และแนวทางในการพัฒนาของ มหาวิทยาลัย ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน รวมถึงกำหนด นโยบายและวิธีการเกี่ยวกับการจัดหารายได้ จัดหาแหล่งทุน อนุมัติการตั้งงบประมาณรายรับ และงบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัย

ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๔๔ ได้กำหนดให้ มหาวิทยาลัยวางแผนและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้อง แยกตามสวนงานของมหาวิทยาลัย มีสมุดบัญชี ลงรายการแยกตามประเภทของสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และค่าใช้จ่าย ตามความเป็นจริง และให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปนั้น มหาวิทยาลัยพะเยาจึงได้จัดทำรายงาน การการเงินของมหาวิทยาลัย เริ่มตั้งแต่เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นต้นมา โดยใช้หลักเกณฑ์ จากหลักการและนโยบายการบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ และมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนดขึ้น ประกอบกับกระทรวงการคลังได้ออกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อปรับปรุง มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐให้เป็นปัจจุบัน และมีความเหมาะสม ต่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐยิ่งขึ้น

ในการนี้...

ในการนี้ เพื่อให้การจัดทำรายงานทางการเงินของมหาวิทยาลัยแสดงถึงความถูกต้อง โปร่งใสของรายการสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของทุน รายได้ ค่าใช้จ่าย และสอดคล้องตามมาตรฐานการบัญชี ภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับปัจจุบัน มหาวิทยาลัยพะเยาจึงดำเนินการปรับปรุงประกาศ มหาวิทยาลัยพะเยา เรื่อง หลักการและนโยบายการบัญชีของมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยใช้หลักการและนโยบายการบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ และมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

๒. หลักเกณฑ์ในการกำหนดหลักการและนโยบายการบัญชีของมหาวิทยาลัย

หลักการและนโยบายการบัญชีของมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้กำหนดขึ้น ตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนดขึ้น ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี ที่รับรองทั่วไป หากหลักการและนโยบายการบัญชีเรื่องใด ที่ไม่ได้กำหนดไว้ในหลักการและนโยบายการบัญชี ของมหาวิทยาลัยฉบับนี้ หรือกำหนดไว้โดยขัดแย้งกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลัง จะประกาศใช้ภายหลัง ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐที่ประกาศนั้น เพื่อให้หลักการ และนโยบายการบัญชีของมหาวิทยาลัยพะเยาสอดคล้องกับประกาศกระทรวงการคลังที่กำหนด

๓. ขอบเขตการถือปฏิบัติ

๓.๑ ให้ยกเลิกประกาศมหาวิทยาลัยพะเยา เรื่อง หลักการและนโยบายการบัญชี ของมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๖๒ และใช้ประกาศมหาวิทยาลัยพะเยา เรื่อง หลักการและนโยบาย การบัญชีของมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๖๕ นี้แทน

๓.๒ หลักการและนโยบายการบัญชีฉบับนี้ ให้ถือปฏิบัติกับรายงานทางการเงินของ มหาวิทยาลัยพะเยา สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป โดยรายการหรือการดำเนินการที่ได้เกิดขึ้นก่อนประกาศใช้หลักการและนโยบายการบัญชีฉบับนี้ ให้ถือว่าใช้ได้โดยไม่ขัดแย้งกับหลักการและนโยบายการบัญชีฉบับนี้

๓.๓ หลักการและนโยบายการบัญชีของมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดให้ใช้กับการจัดทำรายงานทางการเงินของมหาวิทยาลัย รวมถึงส่วนงานและหน่วยงานของ มหาวิทยาลัยที่ถูกกำหนดให้จัดทำบัญชี ซึ่งมหาวิทยาลัยมีหน้าที่ต้องนำผลการดำเนินงานของส่วนงาน และหน่วยงานดังกล่าวมาจัดทำรายงานทางการเงินในภาพรวมของมหาวิทยาลัย

๓.๔ หลักการและนโยบายการบัญชีที่กำหนดนี้ จะมีการทบทวนและปรับปรุง อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เหมาะสมกับรูปแบบกิจกรรมการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย และเป็นไป ตามมาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐ รวมถึงข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศที่เกี่ยวข้องของ มหาวิทยาลัย

๔. วัตถุประสงค์...

๔. วัตถุประสงค์ของหลักการและนโยบายการบัญชีของมหาวิทยาลัย

หลักการและนโยบายการบัญชีของมหาวิทยาลัยฉบับนี้กำหนดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

๔.๑ เพื่อให้ส่วนงานและหน่วยงานของมหาวิทยาลัยใช้เป็นแนวทางในการกำหนดระบบบัญชี และจัดทำรายงานทางการเงิน ตามเกณฑ์คงค้างได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และเป็นไปตามกรอบมาตรฐานเดียวกันเพื่อประโยชน์ในการจัดทำรายงานทางการเงินในภาพรวมของมหาวิทยาลัย

๔.๒ เป็นแนวทางให้หน่วยงานตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัยและผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัย ใช้ในการตรวจสอบรายงานทางการเงินและกระบวนการในการจัดทำบัญชีของมหาวิทยาลัย ว่าได้จัดทำขึ้นภายใต้หลักการและนโยบายการบัญชีที่ถูกต้องและเหมาะสมกับการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ในฐานะหน่วยงานในกำกับของรัฐ

๔.๓ ช่วยให้ผู้ใช้ง่ายรายงานทางการเงินสามารถเข้าใจความหมายของข้อมูลที่แสดงในรายงานทางการเงิน และสามารถนำรายงานทางการเงินมาวิเคราะห์เพื่อประโยชน์เชิงเศรษฐกิจต่อไป

๕. คำนิยามศัพท์

คำศัพท์ที่ใช้ในหลักการและนโยบายการบัญชีนี้ มีความหมายเฉพาะดังนี้

นโยบายการบัญชี	หมายถึง	หลักการ หลักเกณฑ์ ประเพณีปฏิบัติ กฎและวิธีปฏิบัติเฉพาะที่มหาวิทยาลัยนำมาใช้ในการจัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงิน
รายงานการเงินรวม	หมายถึง	รายงานการเงินที่ส่วนงานย่อยนำเสนอรวมกับมหาวิทยาลัยเสมือนว่าเป็นหน่วยงานเดียว
ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ	หมายถึง	ศักยภาพในการก่อให้เกิดกระแสเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดแก่มหาวิทยาลัยทั้งทางตรงและทางอ้อม
มูลค่ายุติธรรม	หมายถึง	จำนวนเงินที่มีการตกลงแลกเปลี่ยนสินทรัพย์หรือชำระหนี้สินในขณะที่ยังทั้งสองฝ่ายมีความรู้และเต็มใจในการแลกเปลี่ยน และสามารถต่อรองราคากันได้อย่างเป็นอิสระ ในลักษณะของผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน
มูลค่าที่ตราไว้	หมายถึง	ราคาที่ตราไว้บนเหรียญ ธนบัตร พันธบัตร ตัวเงิน หุ้นกู้ หรือหลักทรัพย์อื่น โดยไม่รวมดอกเบี้ยหรือเงินปันผลสะสม ราคาที่ตราไว้ไม่จำเป็นต้องเท่ากับราคาที่น่าออกขายหรือราคาที่ไถ่คืนในเวลาต่อมา

ราคาทุน หมายถึง...

ราคาทุน	หมายถึง	จำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่จ่ายหรือมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนอื่นที่ให้เพื่อได้มาซึ่งสินทรัพย์ ณ เวลาที่ได้มา หรือก่อสร้างสินทรัพย์
รายการเทียบเท่าเงินสด	หมายถึง	เงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูงซึ่งพร้อมที่จะเปลี่ยนเป็นเงินสดในจำนวนเงินที่เท่ากันหรือใกล้เคียงกับมูลค่าเดิม ซึ่งความแตกต่างในมูลค่าดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญ
รายได้	หมายถึง	กระแสไหลเข้าของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจหรือศักยภาพในการให้บริการในระหว่างงวดการรายงาน ซึ่งส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน แต่ไม่รวมถึงการเพิ่มขึ้นที่เกี่ยวข้องกับส่วนสมทบจากผู้เป็นเจ้าของ
ค่าใช้จ่าย	หมายถึง	ผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจหรือศักยภาพในการให้บริการที่ลดลงในงวดการรายงาน โดยอยู่ในรูปของกระแสไหลออกหรือการใช้ไปซึ่งสินทรัพย์ต่าง ๆ หรือการก่อหนี้ต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการลดลงในส่วนของสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน ทั้งนี้ ไม่รวมรายการที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรให้แก่ผู้เป็นเจ้าของ
วิธีเส้นตรง	หมายถึง	วิธีหนึ่งของการคิดค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ การตัดบัญชี ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า หรือบัญชีส่วนลด/ส่วนเกินมูลค่าพันธบัตรหรือหุ้นกู้ โดยการหารจำนวนมูลค่าที่ต้องการตัดบัญชี ด้วยอายุการใช้งาน โดยประมาณของสินทรัพย์หรือจำนวนงวดที่ต้องการปันส่วน วิธีนี้จะทำให้ได้ค่าใช้จ่ายที่ตัดบัญชีในแต่ละงวดมีจำนวนเท่ากัน
ศักยภาพในการให้บริการ	หมายถึง	ขีดความสามารถของสินทรัพย์ในการส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อช่วยให้การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์

สินทรัพย์	หมายถึง	ทรัพยากรที่อยู่ในความควบคุมของมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นผลจากเหตุการณ์ในอดีต และคาดว่าจะทำให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต หรือศักยภาพในการให้บริการเพิ่มขึ้นแก่มหาวิทยาลัย
สินทรัพย์ถาวร	หมายถึง	สินทรัพย์อันมีลักษณะคงทน ที่ใช้ในการดำเนินงาน และใช้ได้นานกว่าหนึ่งรอบระยะเวลาการดำเนินงาน ตามปกติ มิได้มีไว้เพื่อขาย
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	หมายถึง	สินทรัพย์ที่ไม่เป็นตัวตนที่สามารถระบุได้ และไม่มีรูปธรรม ซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่มหาวิทยาลัยถือไว้ เพื่อใช้ในการผลิตหรือจำหน่ายสินค้าหรือบริการ เพื่อให้ผู้อื่นเช่าหรือเพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารงาน
ส่วนทุน/สินทรัพย์สุทธิ	หมายถึง	มูลค่าส่วนได้เสียคงเหลือในสินทรัพย์ของมหาวิทยาลัย หลังจากหักหนี้สิน
หนี้สิน	หมายถึง	ภาระผูกพันในปัจจุบันของมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นผลจาก เหตุการณ์ในอดีต โดยที่การปลดเปลื้องภาระนั้น คาดว่าจะส่งผลต่อการสูญเสียทรัพยากรของ มหาวิทยาลัยที่อยู่ในรูปของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ ในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการ
หลักทรัพย์หรือเงินลงทุน ในความต้องการของตลาด	หมายถึง	หลักทรัพย์หรือเงินลงทุนอื่นที่มีการซื้อขายในตลาด ซื้อขายคล่องจึงทำให้สามารถกำหนดมูลค่ายุติธรรม ของหลักทรัพย์หรือเงินลงทุนนั้นได้ในทันที มูลค่ายุติธรรมจะถือว่าสามารถกำหนดได้ในทันทีหาก ราคาขายหรือราคาเสนอซื้อหรือเสนอขายมีการเผยแพร่ ที่เป็นปัจจุบันในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือตลาดหลักทรัพย์อื่นที่ทำการเผยแพร่ราคา ต่อสาธารณชน

หลักทรัพย์เพื่อค้า...

หลักทรัพย์เพื่อค้า	หมายถึง	เงินลงทุนในตราสารหนี้หรือตราสารทุน ในความต้องการของตลาดที่มหาวิทยาลัยถือไว้ โดยมีวัตถุประสงค์หลักที่จะขายในอนาคตอันใกล้ ทำให้มหาวิทยาลัยถือหลักทรัพย์นั้นได้เป็นระยะเวลานาน ๆ เพื่อหากำไรจากการเปลี่ยนแปลงราคาของหลักทรัพย์ ดังนั้นหลักทรัพย์เพื่อค้าจึงมีอัตราหมุนเวียนสูง
หลักทรัพย์เพื่อขาย	หมายถึง	เงินลงทุนในตราสารหนี้หรือตราสารทุน ในความต้องการของตลาดซึ่งไม่ถือเป็นหลักทรัพย์เพื่อค้า โดยตราสารหนี้ไม่เป็นตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด และตราสารทุนไม่เป็นเงินลงทุนในบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม หลักทรัพย์เพื่อขายสามารถแยกเป็นเงินลงทุนระยะสั้นหรือเงินลงทุนระยะยาว
เกณฑ์คงค้าง	หมายถึง	หลักเกณฑ์ทางบัญชีที่ใช้ในการรับรู้รายการและเหตุการณ์เมื่อเกิดขึ้น มิใช่รับรู้เมื่อมีการรับหรือจ่ายเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสด ซึ่งทำให้รายการและเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้รับการบันทึกบัญชีและแสดงในรายงานทางการเงินภายในงวดที่เกี่ยวข้องกับการเกิดรายการและเหตุการณ์นั้น
บุคลากร	หมายถึง	ผู้บริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีความรู้ความสามารถพิเศษ พนักงานมหาวิทยาลัย พนักงานราชการ และลูกจ้างชั่วคราวของมหาวิทยาลัย

๖. หลักเกณฑ์การจัดทำรายงานทางการเงิน

รายงานทางการเงินที่มหาวิทยาลัยจัดทำขึ้น มีเป้าหมายในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้รายงานทางการเงินในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของมหาวิทยาลัย และสนองความต้องการข้อมูลร่วมของผู้ใช้รายงานทางการเงินทุกประเภท ซึ่งไม่อยู่ในฐานะที่จะได้รับข้อมูลเพื่อตอบสนองความต้องการส่วนตัว

๖.๑ รายงานทางการเงิน

ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้มหาวิทยาลัยพะเยามีหน้าที่จัดทำรายงานทางการเงินและบัญชีรายรับรายจ่าย เพื่อเสนอต่อผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัย ประกอบกับมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๕๓ และมาตรา ๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้ผู้สอบบัญชีจัดทำผลการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้สภามหาวิทยาลัยเสนอต่อรัฐมนตรีและเผยแพร่ในรายงานประจำปีของมหาวิทยาลัยต่อไป ซึ่งรายงานทางการเงิน ของมหาวิทยาลัยพะเยา ประกอบด้วย

- (๑) งบแสดงฐานะทางการเงิน
- (๒) งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
- (๓) งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน
- (๔) งบกระแสเงินสด
- (๕) รายงานเปรียบเทียบงบประมาณที่ได้รับอนุมัติจัดสรรและจำนวนเงินที่ใช้จริง
- (๖) หมายเหตุประกอบงบการเงิน

๖.๒ หลักเกณฑ์ทางบัญชี

รายงานทางการเงินของมหาวิทยาลัยจัดทำขึ้นตามเกณฑ์คงค้าง โดยรวมสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และค่าใช้จ่าย ของทุกส่วนงานของมหาวิทยาลัย ยกเว้น รายได้จากการจัดการศึกษา รายได้จากการให้บริการวิชาการ และรายได้เงินอุดหนุนจากการวิจัย ซึ่งได้รับจากแหล่งทุนภายนอก โดยประกอบด้วยส่วนงาน ดังนี้

- (๑) สำนักงานสภามหาวิทยาลัย
- (๒) ส่วนงานบริหารมหาวิทยาลัย
- (๓) ส่วนงานวิชาการ
- (๔) ส่วนงานอื่น ๆ

สำหรับหน่วยงานย่อยซึ่งกำหนดให้มีการจัดทำบัญชีเฉพาะหน่วยงาน และมีหน้าที่ต้องจัดทำรายงานทางการเงินจากแหล่งรายได้แยกจากมหาวิทยาลัย เมื่อสิ้นปีงบประมาณ มหาวิทยาลัยจะดำเนินการนำรายงานทางการเงินของหน่วยงานย่อยดังกล่าวมาจัดทำเป็นรายงานทางการเงินในภาพรวมของมหาวิทยาลัย

๖.๓ ระบบสารสนเทศทางบัญชี

การบันทึกบัญชีเงินอุดหนุนทั่วไปที่ได้รับจัดสรรจากงบประมาณแผ่นดิน และเงินรายได้จากการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย บันทึกด้วยระบบ Enterprise Resource Planning (ERP) โดยใช้โปรแกรม Microsoft Dynamics AX Version ๒๐๐๙

๖.๔ รอบระยะเวลาบัญชี

รายงานทางการเงินของมหาวิทยาลัยจัดทำขึ้นสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีหนึ่งปี โดยมีรอบระยะเวลาบัญชีตามปีงบประมาณ เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ถึงวันที่ ๓๐ กันยายนของปีถัดไป และใช้ปี พ.ศ. ถัดไปเป็นชื่อเรียกปีบัญชี ซึ่งการแสดงรายงานทางการเงินนั้นจะแสดงเปรียบเทียบระหว่างปีปัจจุบันกับปีก่อน

๗. นโยบายการบัญชีสำหรับสินทรัพย์แต่ละประเภท

๗.๑ เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด คือ เงินสดในมือ เงินฝากธนาคารประเภทออมทรัพย์ กระแสรายวัน และฝากประจำไม่เกิน ๓ เดือนนับจากวันที่ได้มาโดยไม่ต้องมีภาระผูกพัน เช็ค ตราพด และธนาคณัติ

มหาวิทยาลัยจะรับรู้รายการเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดตามมูลค่าที่ตราไว้

๗.๒ ลูกหนี้เงินยืม คือ ลูกหนี้ภายในมหาวิทยาลัย กรณีมหาวิทยาลัยให้บุคลากรยืมเงินไปใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน

มหาวิทยาลัยจะรับรู้ลูกหนี้เงินยืมตามจำนวนเงินในสัญญายืมเงินโดยไม่ต้องตั้งบัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

๗.๓ ลูกหนี้การค้าและบริการ คือ ลูกหนี้ซึ่งเกิดจากการขายสินค้าและบริการอันเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานสำหรับหน่วยงานที่มีระเบียบ ประกาศ กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มหาวิทยาลัยจะรับรู้ลูกหนี้จากการขายสินค้าและบริการตามมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ โดยตั้งบัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้ส่วนที่คาดว่าจะไม่สามารถเรียกเก็บได้ โดยจะแสดงรายการลูกหนี้การค้าและบริการด้วยมูลค่าสุทธิตามบัญชีในงบแสดงฐานะการเงิน

๗.๔ เงินให้กู้ คือ เงินที่ให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยกู้ยืมในรูปแบบของสวัสดิการ หรือให้บุคคลอื่นกู้ยืมเพื่อประโยชน์การดำเนินการ โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริม และพัฒนาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ให้โอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชน และทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน โดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน (พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ.๒๕๕๓ มาตรา ๑๓(๕) โดยมีสัญญาการกู้ยืมเป็นหลักฐาน อาจมีการคิดดอกเบี้ยหรือไม่ก็ได้ แบ่งเป็นเงินให้กู้ระยะสั้น และเงินให้กู้ระยะยาวที่มีกำหนดการชำระคืนเกิน ๑ ปี โดยต้องเป็นไปตามมติคณะกรรมการการเงินและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย...

มหาวิทยาลัยจะรับเงินให้กู้เมื่อได้จ่ายเงินให้กู้แก่ผู้กู้แล้ว และตั้งบัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ สำหรับเงินให้กู้ในส่วนที่คาดว่าจะไม่สามารถเรียกเก็บเงินได้

๗.๕ ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ มหาวิทยาลัยจะประมาณการโดยคำนวณจากยอดลูกหนี้ ซึ่งค้างชำระติดต่อกัน ๓ งวด ในอัตราร้อยละ ๕ ของยอดค้างชำระ หากค้างชำระเกินกว่า ๓ งวด จะทบทวนเพิ่มอัตราร้อยละของการประมาณหนี้สงสัยจะสูญ หากมีหลักฐานปรากฏว่าอาจเรียกเก็บเงิน ไม่ได้ จะตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ ๑๐๐ ของยอดค้างชำระ โดยจะเปิดเผยจำนวน ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเป็นรายการหักจากลูกหนี้การค้าและบริการไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ทั้งนี้ เกณฑ์การประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญดังกล่าวข้างต้น ให้ถือปฏิบัติกับบัญชีลูกหนี้การค้า และบริการ รวมถึงบัญชีเงินให้กู้ โดยเปิดเผยจำนวนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ เป็นรายการหักจากบัญชี ที่เกี่ยวข้องแสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

๗.๖ ลูกหนี้การรักษาพยาบาล หมายถึง จำนวนเงินที่มหาวิทยาลัยมีสิทธิได้รับชำระ จากบุคคลภายนอกหรือหน่วยงานอื่นอันเกิดจากการให้บริการรักษาพยาบาลผู้ป่วยตามจำนวนเงิน ที่เรียกเก็บจากผู้ป่วย โดยการรับรู้ลูกหนี้กรณีผู้ป่วยนอกให้รับรู้เมื่อให้บริการแก่ผู้ป่วยแล้ว กรณีผู้ป่วย ในรับรู้ ณ วันจำหน่ายผู้ป่วย ด้วยมูลค่าสุทธิจากค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญและค่าเผื่อน้ำหนักสัมพัทธ์ (Relative Weight : RW)

๗.๗ ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้การรักษาพยาบาล จะใช้การประมาณการ ผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละราย โดยคำนึงถึงประสบการณ์ในการชำระหนี้ประกอบกับ อายุของลูกหนี้และสถานะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในขณะนั้น และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การประมาณ การค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของหน่วยบริการสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

๗.๘ รายได้ค้างรับ คือ รายได้อื่นของมหาวิทยาลัย ซึ่งเกิดรายได้ขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้รับ ชำระเงิน เช่น รายได้จากการจัดการศึกษาค้างรับ รายได้ดอกเบี้ยค้างรับ รายได้ค่าเช่าค้างรับ เป็นต้น

มหาวิทยาลัยจะรับรู้รายได้ค้างรับตามมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับ

๗.๙ สินค้าคงเหลือ คือ สินค้าที่ซื้อมาและถือไว้เพื่อขายหรือบริการหรือแจกจ่าย ตามลักษณะการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยจะรับรู้สินค้าคงเหลือตามราคาทุนโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักหรือมูลค่าสุทธิ ที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

๗.๑๐ วัสดุคงเหลือ คือ สินทรัพย์ที่มหาวิทยาลัยมีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานตามปกติ โดยทั่วไปมีมูลค่าไม่สูง มีลักษณะที่ใช้แล้วสิ้นเปลืองหมดไปและไม่คงทนถาวร ดังนั้น สินทรัพย์ที่มีไว้เพื่อใช้ ในการดำเนินงานตามปกติ เช่น วัสดุสำนักงาน วัสดุการเรียนการสอน วัสดุวิทยาศาสตร์ เป็นต้น ถือเป็นวัสดุคงเหลือ

มหาวิทยาลัยจะรับรู้วัสดุคงเหลือตามราคาทุนโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก สำหรับวัสดุที่มีลักษณะคงทน หากมีมูลค่าที่เป็นสาระสำคัญสามารถใช้ประโยชน์ได้เกินกว่า ๑ ปี จะถือเป็นอาคารและอุปกรณ์ มหาวิทยาลัยจะรับรู้วัสดุคงเหลือเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อหน่วยงานมีการเบิกนำไปใช้ในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย และเมื่อสำรวจแล้วพบว่ามีการแตกหรือชำรุด จะตัดบัญชีวัสดุคงเหลือดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่าย โดยให้ดำเนินการจำหน่ายตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๗.๑๑ ยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา คือ สินทรัพย์ที่มีไว้เพื่อใช้ในการให้บริการรักษาพยาบาลและ/หรือจำหน่ายให้แก่ผู้ป่วยที่มาใช้บริการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยพะเยา คณะแพทยศาสตร์ และโรงพยาบาลทันตกรรม คณะทันตแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยจะรับรู้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาตามวิธีราคาทุนโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า ซึ่งมูลค่าสุทธิที่จะได้รับเป็นการประมาณการราคาที่จะขายได้จากการดำเนินการตามปกติหักด้วยค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการจำหน่ายออกไป

๗.๑๒ ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า คือ ค่าใช้จ่ายที่มหาวิทยาลัยจ่ายเพื่อซื้อสินทรัพย์หรือบริการไปแล้ว และจะได้รับประโยชน์ตอบแทนในอนาคตซึ่งคาดว่าจะใช้หมดไปในระยะสั้น

มหาวิทยาลัยจะรับรู้ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าตามมูลค่าของสินทรัพย์หรือบริการที่คาดว่าจะได้รับ

๗.๑๓ สินทรัพย์อื่น คือ สินทรัพย์ประเภทอื่น ๆ เช่น เงินมัดจำ เงินประกัน เป็นต้น

มหาวิทยาลัยจะรับรู้สินทรัพย์อื่น เมื่อสินทรัพย์เข้าเกณฑ์การรับรู้สินทรัพย์ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ

๗.๑๔ เงินลงทุนระยะสั้นและระยะยาว คือ สินทรัพย์ที่มหาวิทยาลัยมีไว้เพื่อเพิ่มความมั่งคั่งให้กับมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของส่วนแบ่งที่จะได้รับ ราคาที่เพิ่มขึ้นหรือประโยชน์อย่างอื่นที่มหาวิทยาลัยจะได้รับ ได้แก่

(๑) การลงทุนในเงินฝากธนาคารประเภทเงินฝากประจำ ที่มีการกำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินลงทุนและผลตอบแทนเกิน ๓ เดือน

(๒) เงินลงทุนในตราสารทุน

(๓) เงินลงทุนในตราสารหนี้

(๔) เงินลงทุนในหน่วยลงทุนของกองทุนรวม (Mutual Fund) หรือกองทุนส่วนบุคคล (Private Fund)

มหาวิทยาลัยมีหลักเกณฑ์ในการวัดมูลค่า และการแสดงรายการเงินลงทุน ดังนี้

๓/๑๔.๑ เงินฝากธนาคารประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา (เงินฝากประจำ) ซึ่งกำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินลงทุนและผลตอบแทนเกินกว่า ๓ เดือน จัดเป็นเงินลงทุนประเภทหนึ่ง วัดมูลค่าด้วยราคาทุน หากมีกำหนดชำระคืนภายใน ๑ ปี นับจากวันสิ้นสุดรอบระยะเวลารายงาน จัดประเภทเป็นเงินลงทุนระยะสั้นและแสดงเป็นสินทรัพย์หมุนเวียนในงบแสดงฐานะการเงิน แต่หากมีกำหนดชำระคืนเกินกว่า ๑ ปี จะจัดประเภทเป็นเงินลงทุนระยะยาว และแสดงเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนในงบแสดงฐานะการเงิน

๓/๑๔.๒ เงินลงทุนในตราสารทุน ประกอบด้วย

(ก) เงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุม การวัดมูลค่าเริ่มแรกใช้วิธีราคาทุน และวัดมูลค่าภายหลังโดยใช้วิธีราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า แสดงรายการเป็นเงินลงทุนระยะยาว ด้วยราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า

(ข) เงินลงทุนในหน่วยงานร่วม การวัดมูลค่าเมื่อเริ่มแรกใช้วิธีราคาทุน และวัดมูลค่าภายหลังโดยใช้วิธีราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า แสดงรายการเป็นเงินลงทุนระยะยาว ด้วยราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า

(ค) เงินลงทุนทั่วไป การวัดมูลค่าเมื่อเริ่มแรกใช้วิธีราคาทุน และวัดมูลค่าภายหลังโดยใช้วิธีราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า แสดงรายการเป็นเงินลงทุนระยะสั้นหรือเงินลงทุนระยะยาว ด้วยราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า

(ง) ตราสารทุนที่ถือเป็นหลักทรัพย์เพื่อค้า การวัดมูลค่าเริ่มแรกใช้วิธีราคาทุน และการวัดมูลค่าภายหลังโดยใช้มูลค่ายุติธรรม ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ผลต่างจากการวัดมูลค่าตามมูลค่ายุติธรรมแสดงอยู่ในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน ตราสารทุนที่ถือเป็นหลักทรัพย์เพื่อค้าแสดงรายการเป็นเงินลงทุนระยะสั้นด้วยมูลค่ายุติธรรม

(จ) ตราสารทุนที่ถือเป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย การวัดมูลค่าเริ่มแรกใช้วิธีราคาทุน และการวัดมูลค่าภายหลังโดยใช้มูลค่ายุติธรรม ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน หักค่าเผื่อการด้อยค่า ผลต่างจากการวัดมูลค่าตามมูลค่ายุติธรรมแสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน ภายใต้ส่วนทุน ตราสารทุนที่ถือเป็นหลักทรัพย์เพื่อขายแสดงรายการเป็นเงินลงทุนระยะสั้นหรือเงินลงทุนระยะยาวด้วยมูลค่ายุติธรรมหักค่าเผื่อการด้อยค่า

๓/๑๔.๓ เงินลงทุนในตราสารหนี้ ประกอบด้วย

(ก) ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด การวัดมูลค่าเริ่มแรกใช้วิธีราคาทุน และวัดมูลค่าภายหลังโดยใช้วิธีราคาทุนตัดจำหน่ายหักค่าเผื่อการด้อยค่า ณ วันสิ้นรอบระยะเวลา รายงาน แสดงรายการเป็นเงินลงทุนระยะสั้นหรือเงินลงทุนระยะยาวด้วยราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า

(ข) ตราสารหนี้...

(ข) ตราสารหนี้ที่ถือเป็นหลักทรัพย์เพื่อค้า การวัดมูลค่าเริ่มแรกใช้วิธีราคาทุน และวัดมูลค่าภายหลังโดยใช้มูลค่ายุติธรรม ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ผลต่างจากการวัดมูลค่าตามมูลค่ายุติธรรมแสดงอยู่ในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน ตราสารหนี้ที่ถือเป็นหลักทรัพย์เพื่อค้า แสดงรายการเป็นเงินลงทุนระยะสั้นด้วยมูลค่ายุติธรรม

(ค) ตราสารหนี้ที่ถือเป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย การวัดมูลค่าเริ่มแรกใช้วิธีราคาทุน และวัดมูลค่าภายหลังโดยใช้มูลค่ายุติธรรม ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานหักค่าเผื่อการด้อยค่า ผลต่างจากการวัดมูลค่าตามมูลค่ายุติธรรมแสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงินภายใต้ส่วนทุน ตราสารหนี้ที่ถือเป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย แสดงรายการเป็นเงินลงทุนระยะสั้นหรือเงินลงทุนระยะยาวด้วยมูลค่ายุติธรรมหักค่าเผื่อการด้อยค่า

๗.๑๔.๔ เงินลงทุนในหน่วยลงทุนของกองทุนรวมหรือกองทุนส่วนบุคคล การจัดประเภทของเงินลงทุนในกองทุนรวมหรือกองทุนส่วนบุคคลปฏิบัติเช่นเดียวกับเงินลงทุนในตราสารทุนและเงินลงทุนในตราสารหนี้ โดยแสดงรายการเงินลงทุนในหน่วยลงทุนของกองทุนรวมหรือกองทุนส่วนบุคคล เป็นเงินลงทุนระยะสั้นหรือเงินลงทุนระยะยาวด้วยมูลค่ายุติธรรม

๗.๑๕ **ที่ดิน** คือ อสังหาริมทรัพย์ที่มหาวิทยาลัยมีไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน มหาวิทยาลัยจะรับรู้มูลค่าที่ดินตามราคาทุนเฉพาะที่ดินที่มหาวิทยาลัยมีกรรมสิทธิ์ สำหรับที่ราชพัสดุที่มหาวิทยาลัยครอบครองและใช้ประโยชน์นั้น ให้แสดงข้อมูลเพิ่มเติมไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

๗.๑๖ **อาคาร และอุปกรณ์** แสดงเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนตามราคาทุนหรือมูลค่ายุติธรรมต่อหน่วยหรือต่อชุด ณ วันที่ซื้อหรือได้มาหรือวันที่กรรมกรตรวจรับ โดยรวมค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเพื่อให้สินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานได้หรือก่อสร้างแล้วเสร็จ ดังนี้

๗.๑๖.๑ สินทรัพย์ที่ได้มาก่อนปี ๒๕๔๖ ที่มีราคาทุนต่อหน่วยหรือต่อชุดมูลค่าตั้งแต่ ๓๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป มหาวิทยาลัยจะรับรู้เป็นสินทรัพย์ตามราคาทุนหรือมูลค่ายุติธรรม โดยบันทึกการทยอยลดของสินทรัพย์ในทะเบียนคุม และคำนวณค่าเสื่อมราคาประจำเดือน หากสินทรัพย์นั้นมีมูลค่าต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท ไม่นำมาบันทึกบัญชีเป็นสินทรัพย์ แต่บันทึกไว้ในทะเบียนคุมสินทรัพย์

๗.๑๖.๒ สินทรัพย์ที่ได้มาตั้งแต่ปี ๒๕๔๖-๒๕๖๒ ที่มีลักษณะเป็นครุภัณฑ์ คงทนถาวรและมีอายุการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพเกิน ๑ ปี และมีราคาทุนต่อหน่วยหรือต่อชุดมูลค่าตั้งแต่ ๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป มหาวิทยาลัยจะรับรู้เป็นสินทรัพย์ตามราคาทุนหรือมูลค่ายุติธรรม โดยบันทึกการทยอยลดของสินทรัพย์ในทะเบียนคุม และคำนวณค่าเสื่อมราคาประจำเดือน หากสินทรัพย์นั้นมีมูลค่าต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท ให้รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายใน “บัญชีค่าครุภัณฑ์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์” และบันทึกการทยอยลดของสินทรัพย์ในทะเบียนคุม โดยไม่คำนวณค่าเสื่อมราคาประจำเดือน

๗.๑๖.๓ สินทรัพย์...

๓.๑๖.๓ สินทรัพย์ที่ได้มาตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ เป็นต้นมา ที่มีลักษณะเป็นครุภัณฑ์ คงทนถาวรและมีอายุการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพเกิน ๑ ปี และมีราคาทุนต่อหน่วยหรือต่อชุด มูลค่า ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป มหาวิทยาลัยจะรับรู้เป็นสินทรัพย์ตามราคาทุนหรือมูลค่ายุติธรรม โดยบันทึกรายละเอียดของสินทรัพย์ในทะเบียนคุม และคำนวณค่าเสื่อมราคาประจำเดือน หากสินทรัพย์ นั้นมีมูลค่าต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท ให้รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายใน “บัญชีค่าครุภัณฑ์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์” และบันทึกรายละเอียดของสินทรัพย์ในทะเบียนคุม โดยไม่คำนวณค่าเสื่อมราคาประจำเดือน

๓.๑๖.๔ สินทรัพย์ที่ได้จากการรับบริจาคตั้งแต่ปี ๒๕๔๖-๒๕๖๒ ที่มีราคาทุน หรือมูลค่ายุติธรรมต่อหน่วยหรือต่อชุด มูลค่าตั้งแต่ ๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป มหาวิทยาลัยจะรับรู้เป็น สินทรัพย์จากการรับบริจาคตามราคาทุนหรือมูลค่ายุติธรรม โดยบันทึกรายละเอียดของสินทรัพย์ ในทะเบียนคุม และคำนวณค่าเสื่อมราคาประจำเดือน หากสินทรัพย์นั้นมีมูลค่าต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท ให้รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายใน “บัญชีค่าครุภัณฑ์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์จากการรับบริจาค” และบันทึกรายละเอียดของ สินทรัพย์ในทะเบียนคุม โดยไม่คำนวณค่าเสื่อมราคาประจำเดือน

๓.๑๖.๕ สินทรัพย์ที่ได้จากการรับบริจาคในปี ๒๕๖๓ ที่มีราคาทุนหรือมูลค่า ยุติธรรมต่อหน่วยหรือต่อชุด ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป มหาวิทยาลัยจะรับรู้เป็นสินทรัพย์จากการรับ บริจาคตามราคาทุนหรือมูลค่ายุติธรรม โดยบันทึกรายละเอียดของสินทรัพย์ในทะเบียนคุม และคำนวณ ค่าเสื่อมราคาประจำเดือน หากสินทรัพย์นั้นมีมูลค่าต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท ให้รับรู้เป็นค่าใช้จ่าย ใน “บัญชีค่าครุภัณฑ์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์จากการรับบริจาค” และบันทึกรายละเอียดของสินทรัพย์ ในทะเบียนคุม โดยไม่คำนวณค่าเสื่อมราคาประจำเดือน

๓.๑๖.๖ สินทรัพย์ที่ได้จากการรับบริจาค ตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ เป็นต้นมา ที่มีราคาทุนหรือมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ได้มา ต่อหน่วยหรือต่อชุด ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่ได้มาจากรายการที่ไม่แลกเปลี่ยนตามคำนิยามในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ เรื่อง รายได้จากรายการไม่แลกเปลี่ยน เมื่อมหาวิทยาลัยรับรู้การเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์จากการรับ บริจาคที่เป็นผลมาจากรายการไม่แลกเปลี่ยน จะรับรู้เป็นรายได้ โดยบันทึกรายละเอียดของสินทรัพย์ ในทะเบียนคุม และคำนวณค่าเสื่อมราคาประจำเดือน หากสินทรัพย์นั้นมีมูลค่าต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท ให้รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายใน “บัญชีค่าครุภัณฑ์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์จากการรับบริจาค” และบันทึกรายละเอียด ของสินทรัพย์ในทะเบียนคุม โดยไม่คำนวณค่าเสื่อมราคาประจำเดือน

๓.๑๖.๗ ค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ คำนวณโดยวิธีเส้นตรง ตามอายุสินทรัพย์ ที่เป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัย และสอดคล้องกับประกาศของกระทรวงการคลัง ดังนี้

<u>ประเภทสินทรัพย์</u>	<u>อายุการใช้งาน(ปี)</u>
(๑) อาคารถาวร	๒๕
(๒) อาคารชั่วคราวโรงเรือน	๑๕
	(๓) สิ่งก่อสร้าง...

(๓) สิ่งก่อสร้าง	
(๓.๑) ใช้คอนกรีตเสริมเหล็กหรือโครงเหล็กเป็นส่วนประกอบหลัก	๑๕
(๓.๒) ใช้ไม้หรือวัสดุอื่น ๆ เป็นส่วนประกอบหลัก	๑๐
(๔) เครื่องกำเนิดไฟฟ้า	๑๕
(๕) ครุภัณฑ์สำนักงาน	๑๐
(๖) ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	๘
(๗) ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ	๘
(๘) ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	๘
(๙) ครุภัณฑ์การเกษตร	
(๙.๑) เครื่องมือและอุปกรณ์	๕
(๙.๒) เครื่องจักรกล	๕
(๑๐) ครุภัณฑ์โรงงาน	
(๑๐.๑) เครื่องมือและอุปกรณ์	๕
(๑๐.๒) เครื่องจักรกล	๕
(๑๑) ครุภัณฑ์ก่อสร้าง	
(๑๑.๑) เครื่องมือและอุปกรณ์	๕
(๑๑.๒) เครื่องจักรกล	๕
(๑๒) ครุภัณฑ์สำรวจ	๑๐
(๑๓) ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์และการแพทย์	๕
(๑๔) ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	๕
(๑๕) ครุภัณฑ์การศึกษา	๕
(๑๖) ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	๕
(๑๗) ครุภัณฑ์กีฬา/กายภาพ	๕
(๑๘) ครุภัณฑ์ดนตรี/นาฏศิลป์	๕
(๑๙) ครุภัณฑ์อาวุธ	๑๐
(๒๐) ครุภัณฑ์สนาม	๕
(๒๑) สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน	
(๒๑.๑) ถนนคอนกรีต	๑๐
(๒๑.๒) ถนนลาดยาง	๕
(๒๑.๓) สะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก	๒๐

(๒๑.๔) เขื่อนดิน...

(๒๑.๕) เชื้อนดิน	๒๐
(๒๑.๕) เชื้อนปูน	๕๐
(๒๑.๖) อ่างเก็บน้ำ	๓๐
(๒๑.๗) ระบบประปาและไฟฟ้า	๑๐
(๒๑.๘) ระบบเครือข่ายการสื่อสาร	๑๐
(๒๑.๙) ระบบท่อระบายน้ำ	๑๐
(๒๒) ครุภัณฑ์อื่น	๕
(๒๓) สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	๑๐

๓.๑๖.๘ สินทรัพย์ถาวรที่หมดอายุการใช้งานแล้วและยังสามารถใช้งานได้ อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป และไม่สามารถจัดหาสินทรัพย์ทดแทนได้ให้คงบันทึกไว้ในทะเบียนคุมสินทรัพย์ และบันทึกข้อมูลสินทรัพย์ดังกล่าวไว้ในระบบบัญชี โดยตีราคาต่อหน่วยหรือต่อชุดรายการละ ๑ บาท

กรณีสินทรัพย์ถาวรที่หมดอายุการใช้งานแล้วและไม่สามารถใช้งานได้ อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป ให้ดำเนินการจำหน่ายตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓.๑๖.๙ รายจ่ายที่เกิดขึ้นภายหลังการรับรู้รายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

(ก) รายจ่ายที่เกิดจากการซ่อมแซมและบำรุงรักษา ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่เกิดขึ้นเป็นประจำเป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์นั้น มหาวิทยาลัยจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายใน “บัญชีค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา”

(ข) รายจ่ายที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง กรณีที่มหาวิทยาลัยอาจจำเป็นต้องเปลี่ยน ส่วนประกอบของรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์บางรายการ ตามระยะเวลาที่กำหนด มหาวิทยาลัยจะรับรู้รายจ่ายในการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของ รายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เมื่อรายจ่ายนั้นเกิดขึ้นและเป็นไปตามเกณฑ์การรับรู้รายการ

(ค) รายจ่ายจากการปรับปรุงที่ทำให้สินทรัพย์มีคุณภาพหรือประสิทธิภาพดีขึ้น กว่าเดิม หรืออายุการให้ประโยชน์นานขึ้นกว่าเดิม โดยลักษณะทั่วไปของสินทรัพย์ยังคงอยู่เช่นเดิม จะรับรู้รายจ่ายดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ในบัญชี “ส่วนปรับปรุงรอตัดบัญชี” และคิดค่าเสื่อมราคา ประจำเดือน โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานของสินทรัพย์ภายใน ๑๐ ปี เว้นแต่รายจ่ายดังกล่าว มีมูลค่าเกินกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้มีผู้ควบคุมงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านแสดงความเห็น ประกอบการพิจารณาการตัดจำหน่ายอายุการใช้งานของสินทรัพย์นั้นๆ

กรณีเป็นการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ ระบบประปาและไฟฟ้า ระบบเครือข่ายการสื่อสาร ระบบท่อระบายน้ำ จะคิดค่าเสื่อมราคาประจำเดือนโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานของสินทรัพย์

(ง) รายจ่าย...

(ง) รายจ่ายที่เกิดจากการตรวจสอบสภาพครั้งใหญ่ มหาวิทยาลัยอาจจำเป็นต้องจัดให้มีการตรวจสอบครั้งใหญ่ตามระยะเวลาที่กำหนด เพื่อค้นหาสิ่งผิดปกติที่อาจเกิดขึ้น โดยไม่ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นส่วนใดหรือไม่ เพื่อให้รายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยจะรับรู้รายจ่ายจากการตรวจสอบสภาพครั้งใหญ่เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่า

ตามบัญชีของรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เมื่อรายจ่ายนั้นเกิดขึ้นและเป็นไปตามเกณฑ์การรับรู้รายการ

(ฉ) รายจ่ายที่เกิดจากการต่อเติม เพื่อให้สินทรัพย์ที่ทำการต่อเติมได้รับการขยายหรือเพิ่มเติมไปจากเดิม ซึ่งการต่อเติมนี้ทำให้มหาวิทยาลัยได้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการเพิ่มขึ้น มหาวิทยาลัยจะรับรู้รายจ่ายดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ในบัญชี “ส่วนปรับปรุงรอดัตถบัญชี” และคิดค่าเสื่อมราคาประจำเดือนโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานของสินทรัพย์

๓.๑๖.๑๐ สินทรัพย์ที่มีลักษณะเป็นกลุ่ม หมายถึง ระบบหรือชุดของสินทรัพย์ที่ประกอบด้วยสินทรัพย์มากกว่าหนึ่งรายการที่ต้องใช้งานร่วมกันและจัดหามาพร้อมกันในคราวเดียวหรือในเวลาใกล้เคียงกัน เช่น ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ระบบเสียง เป็นต้น สินทรัพย์แต่ละรายการในกลุ่มอาจมีมูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์มูลค่าขั้นต่ำที่กำหนดไว้ แต่หากมูลค่าของสินทรัพย์ทั้งกลุ่มโดยรวมแล้วมีมูลค่าสูงกว่าเกณฑ์มูลค่าขั้นต่ำ ให้นำสินทรัพย์เหล่านั้นมารวมกันและรับรู้เป็นกลุ่มสินทรัพย์

๓.๑๗ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน คือ ที่ดิน หรืออาคาร หรือส่วนของอาคาร หรือทั้งที่ดินและอาคาร ที่มหาวิทยาลัยครอบครองเพื่อหาประโยชน์จากรายได้ค่าเช่าหรือจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าของสินทรัพย์หรือทั้งสองอย่าง ทั้งนี้ไม่ได้มีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยจะรับรู้มูลค่าเมื่อเริ่มแรกของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนด้วยราคาทุน โดยรวมต้นทุนในการทำรายการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดหาอสังหาริมทรัพย์นั้น สำหรับอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่ได้มาจากรายการที่ไม่มีการแลกเปลี่ยน เช่น ได้รับจากการบริจาค ราคาทุนจะวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ ณ วันที่ได้รับอสังหาริมทรัพย์นั้นมา มหาวิทยาลัยจะรับรู้อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนเป็นสินทรัพย์ในงบแสดงฐานะการเงินด้วยราคาทุน โดยบันทึกรายละเอียดของสินทรัพย์ในทะเบียนคุม และคำนวณค่าเสื่อมราคาประจำเดือน

๓.๑๘ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน เช่น ค่าลิขสิทธิ์ โปรแกรมสำเร็จรูป และโปรแกรมที่มหาวิทยาลัยพัฒนาขึ้นเองหรือจ้างผู้พัฒนาจากภายนอก เป็นต้น

มหาวิทยาลัยจะรับรู้สินทรัพย์ไม่มีตัวตนตามราคาทุนและบันทึกค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนโดยวิธีเส้นตรงตามอายุสินทรัพย์ที่เป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยภายใน ๑๐ ปี หรืออายุความตามกฎหมายแล้วแต่อายุใดจะต่ำกว่า และแสดงรายการสินทรัพย์ไม่มีตัวตนในงบแสดงฐานะการเงินด้วยราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสม

๗.๑๙ สินทรัพย์ตามสัญญาเช่าการเงิน คือ สินทรัพย์ตามสัญญาเช่าที่ทำให้เกิดการโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดที่ผู้เป็นเจ้าของพึงได้รับจากสินทรัพย์ให้แก่มหาวิทยาลัย ไม่ว่าในที่สุดการโอนกรรมสิทธิ์จะเกิดขึ้นหรือไม่

มหาวิทยาลัยจะจัดประเภทสัญญาเช่าเป็นสัญญาเช่าทางการเงิน หากสัญญานั้นทำให้เกิดสถานการณ์อย่างน้อยหนึ่งสถานการณ์ ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ เรื่องสัญญาเช่า และจะรับรู้สัญญาเช่าการเงินเป็นสินทรัพย์และหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงินของมหาวิทยาลัย ด้วยจำนวนเงินเท่ากับมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายแล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่าซึ่งพิจารณา ณ วันที่เริ่มต้นของสัญญาเช่า

หากสินทรัพย์นั้นเกิดจากสัญญาเช่าดำเนินงาน โดยสัญญานั้นไม่ได้โอนความเสี่ยงหรือผลตอบแทนทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดที่ผู้เป็นเจ้าของพึงได้รับจากสินทรัพย์ให้แก่มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจะรับรู้จำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงานเป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า นอกจากนี้จะมีเกณฑ์อื่นที่เป็นระบบซึ่งสะท้อนถึงระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยได้รับประโยชน์ได้ดีกว่า

๗.๒๐ สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น คือ สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้น เช่น เงินประกันการเช่าอาคารที่มีอายุสัญญาเช่าเกิน ๑ ปี เป็นต้น

มหาวิทยาลัยจะรับรู้สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นตามราคาทุน

๘. นโยบายการบัญชีสำหรับหนี้สินแต่ละประเภท

๘.๑ เจ้าหนี้ คือ ภาระผูกพันที่มหาวิทยาลัยมีต่อบุคคลภายนอก เช่น เจ้าหนี้จากการซื้อสินค้าและบริการ เป็นต้น

มหาวิทยาลัยจะรับรู้เจ้าหนี้เมื่อได้รับของหรือบริการจากผู้ขายแล้วซึ่งหมายถึงเมื่อคณะกรรมการตรวจรับได้ตรวจรับของหรือตรวจรับงานแล้วแต่ยังมิได้ชำระเงิน รวมทั้งต้องสามารถกำหนดมูลค่าสินค้าหรือบริการที่จะต้องชำระนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ

๘.๒ ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย คือ จำนวนเงินค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นแล้วในรอบระยะเวลาบัญชี ปัจจุบันแต่ยังไม่ได้มีการจ่ายเงิน การจ่ายเงินจะกระทำในรอบระยะเวลาบัญชีถัดไป เช่น เงินเดือนหรือค่าจ้างค้างจ่าย ค่าสาธารณูปโภคค้างจ่าย ดอกเบี้ยค้างจ่าย ค่าสอบบัญชีค้างจ่าย

มหาวิทยาลัยจะรับรู้ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเมื่อเกิดค่าใช้จ่าย

๘.๓ รายได้...

๘.๓ รายได้รับล่วงหน้า คือ จำนวนเงินที่มหาวิทยาลัยได้รับล่วงหน้าเป็นค่าสินทรัพย์หรือบริการโดยที่มหาวิทยาลัยยังไม่ได้ส่งมอบสินทรัพย์หรือบริการให้ในขณะนั้น แต่จะส่งมอบให้ในอนาคต มหาวิทยาลัยจะรับรู้รายได้รับล่วงหน้าเมื่อได้รับเงิน และจะรับรู้เป็นรายได้เมื่อได้ส่งมอบสินค้าหรือให้บริการดังกล่าวแล้ว เช่น รายได้จากการจัดการศึกษารับล่วงหน้า รายได้ค่าเช่ารับล่วงหน้า เป็นต้น

๘.๔ เงินรับฝากและเงินประกัน คือ เงินที่มหาวิทยาลัยได้รับไว้หรือส่วนงานได้รับหรือฝากมหาวิทยาลัยไว้ โดยมีเงื่อนไขที่จะต้องจ่ายคืนในอนาคต หรือมีข้อผูกพันที่จะต้องจ่ายต่อไปให้กับบุคคลที่สาม

โดยไม่มีการรับเงินหรือสิ่งของตอบแทน ซึ่งไม่ใช้งานตามภารกิจหลักของมหาวิทยาลัย เช่น เงินรับฝากนอกงบประมาณที่รับไว้ตามข้อกำหนด เงินประกันสัญญา เงินประกันของ เงินมัดจำ เป็นต้น

มหาวิทยาลัยจะรับรู้เงินรับฝากและเงินประกันเป็นหนี้สินเมื่อได้รับเงิน

๘.๕ เงินกู้ คือ เงินที่มหาวิทยาลัยกู้ยืมจากแหล่งเงินผู้ให้กู้ เพื่อใช้ในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย โดยมีการทำสัญญา และกำหนดระยะเวลาที่จะชำระเงินกู้อย่างแน่นอน

มหาวิทยาลัยจะรับรู้เงินกู้ เมื่อได้รับเงินหรือเมื่อได้รับแจ้งจากแหล่งเงินผู้ให้กู้ และแสดงรายการเงินกู้เป็นหนี้สินไม่หมุนเวียนในงบแสดงฐานะการเงิน สำหรับเงินกู้ที่ถึงกำหนดชำระคืนภายใน ๑ ปี จะแสดงเป็นหนี้สินหมุนเวียน

๘.๖ ภาระหนี้สิน คือ หนี้สินที่มีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับจังหวะเวลาหรือจำนวนที่ต้องจ่ายชำระ แต่เป็นภาระผูกพันในปัจจุบันซึ่งมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่มหาวิทยาลัยจะต้องจ่ายชำระภาระผูกพันนั้นในอนาคต และสามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ เช่น หนี้สินค่าชดเชยความเสียหาย หนี้สินสำหรับผลประโยชน์ของพนักงานหลังเกษียณอายุ เป็นต้น

มหาวิทยาลัยจะรับรู้ประมาณการหนี้สินด้วยจำนวนประมาณการที่ดีที่สุดของรายจ่ายที่จะต้องจ่ายชำระภาระผูกพันในปัจจุบัน ณ วันที่จัดทำรายงานในงบแสดงฐานะการเงินเพื่อชำระภาระผูกพัน นั้น

๘.๗ หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นและภาระผูกพันตามสัญญาหรือข้อผูกมัดที่เป็นนัยสำคัญ คือ ภาระผูกพันที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ในอดีตและขึ้นอยู่กับเหตุการณ์ในอนาคตที่มหาวิทยาลัยไม่สามารถควบคุมได้

มหาวิทยาลัยไม่ต้องรับรู้หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นและภาระผูกพันตามสัญญาหรือข้อผูกมัดที่เป็นนัยสำคัญเป็นหนี้สินเนื่องจากยังมีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับชำระภาระผูกพันนั้นหรือยังไม่สามารถระบุจำนวนได้อย่างน่าเชื่อถือเพียงพอ ให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นและภาระผูกพันตามสัญญาหรือข้อผูกมัดดังกล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

๘.๘ รายได้รอการรับรู้ คือ สินทรัพย์ที่มหาวิทยาลัยอาจได้รับเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือได้รับเงินบริจาคโดยมีผู้มอบให้หน่วยงานไว้ใช้ในการดำเนินงานโดยมีการระบุวัตถุประสงค์การใช้งานของสินทรัพย์ดังกล่าว ตามคำนิยามในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ เรื่อง รายได้จากรายการแลกเปลี่ยน

หากมหาวิทยาลัยได้รับเงินช่วยเหลือหรือบริจาคไม่ว่าจะเป็นเงินสดหรือได้รับเป็นสินทรัพย์แต่มหาวิทยาลัยยังไม่อาจรับรู้เป็นรายได้จากเงินช่วยเหลือหรือเงินบริจาค มหาวิทยาลัยจะตั้งพักรายได้ในบัญชีรายได้รอการรับรู้ซึ่งเป็นบัญชีหนี้สิน แล้วจึงทยอยตัดบัญชีเป็นรายได้ตามเกณฑ์ที่เป็นระบบและสมเหตุสมผลตลอดระยะเวลาที่จำเป็น เพื่อจับคู่รายได้กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องและแสดงรายการรายได้รอการรับรู้เป็นหนี้สินหมุนเวียนหรือหนี้สินไม่หมุนเวียนแล้วแต่กรณีในงบแสดงฐานะการเงิน

๘.๙ หนี้สินอื่น คือ หนี้สินประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้น เช่น ภาษีรอนำส่งเจ้าหนี้บุคลากรของมหาวิทยาลัย เป็นต้น

มหาวิทยาลัยจะรับรู้เป็นหนี้สินอื่น เมื่อเป็นไปตามหลักเกณฑ์การรับรู้รายการตามหลักการนโยบายการบัญชีภาครัฐ และจะแสดงเป็นหนี้สินหมุนเวียนหรือหนี้สินไม่หมุนเวียน แล้วแต่กรณีในงบแสดงฐานะการเงิน

๙. นโยบายการบัญชีสำหรับส่วนทุนแต่ละประเภท

๙.๑ ทุน คือ ทุนเมื่อเริ่มตั้งหน่วยงาน โดยมหาวิทยาลัยได้สำรวจสินทรัพย์และหนี้สิน ณ วันที่ได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยพะเยา

มหาวิทยาลัยจะรับรู้ด้วยมูลค่าสินทรัพย์สุทธิ เพื่อดังยอด้วยจำนวนผลต่างระหว่างสินทรัพย์และหนี้สินในบัญชีทุน

๙.๒ รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสะสม คือ ผลการดำเนินงานทางการเงินของมหาวิทยาลัยที่สะสมมาในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยจะแสดงรายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสะสมในส่วนของสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนในงบแสดงฐานะการเงิน โดยนำมาบันทึกเพิ่มหรือลดสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน ณ วันที่จัดทำรายงาน

๙.๓ กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นของเงินลงทุน เกิดจากกรณีที่มหาวิทยาลัยถือเงินลงทุนในตราสารทุนและเงินลงทุนในตราสารหนี้ ประเภทหลักทรัพย์เพื่อขาย ซึ่งรับรู้มูลค่าเริ่มแรกด้วยราคาทุนและการวัด มูลค่าภายหลังทุกสิ้นงวดต้องวัดด้วยมูลค่ายุติธรรมหักค่าเผื่อการด้อยค่า ผลต่างระหว่างราคาทุนกับราคายุติธรรมที่เกิดขึ้น

มหาวิทยาลัยจะรับรู้กำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นของเงินลงทุนแสดงอยู่ในงบแสดงฐานะทางการเงินภายใต้ส่วนของทุน และจะรับรู้กำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นของเงินลงทุนแสดงในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินเมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุนนั้น

๑๐. นโยบายการบัญชีสำหรับรายได้แต่ละประเภท

๑๐.๑ รายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาล คือ เงินงบประมาณประเภทต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล ได้แก่ งบประมาณ งบลงทุน งบดำเนินงาน งบเงินอุดหนุน และงบกลาง

มหาวิทยาลัยจะรับรู้รายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลเป็นรายได้ในงวดบัญชีที่ได้รับเงิน ในกรณีที่มหาวิทยาลัยได้รับงบประมาณในลักษณะไม่มีตัวเงินผ่านมือที่มหาวิทยาลัย แต่เป็นการเบิกหัก ผลักส่งหรือเป็นการจ่ายตรงจากรัฐบาลให้กับผู้มีสิทธิรับเงินของมหาวิทยาลัย ให้รับรู้รายได้ จากเงินงบประมาณเมื่อได้รับหลักฐานแจ้งการจ่ายเงินให้ผู้มีสิทธิรับเงินแล้ว เงินงบประมาณคงเหลือ ไม่ต้องส่งคืนกระทรวงการคลัง

๑๐.๒ รายได้จากการจัดการศึกษา คือ รายได้ค่าลงทะเบียน ค่าบำรุง ค่าปรับ เงินอุดหนุนการศึกษา และค่าบริการต่าง ๆ อันเกิดจากการจัดการศึกษา

มหาวิทยาลัยจะรับรู้เป็นรายได้เมื่อได้รับเงินตามกิจกรรมที่เกิดขึ้นจริงของภาค การศึกษาตามเกณฑ์ดังกล่าว

๑๐.๓ เงินที่ได้จากการให้บริการวิชาการและเงินอุดหนุนโครงการวิจัยจากแหล่งทุน ภายนอก มหาวิทยาลัยจะบันทึกไว้เป็นบัญชีเงินรับฝากและจะรับรู้เป็นรายได้จากการให้บริการวิชาการ และรายได้เงินอุดหนุนโครงการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอก ตามรายงานการจ่ายที่เกิดขึ้นจริงหรือ ตามสัดส่วนของการบริการที่ได้ทำเสร็จไปแล้ว

๑๐.๔ รายได้จากการรับบริจาคและรายได้จากเงินช่วยเหลือ

๑๐.๔.๑ กรณีได้รับเป็นเงินที่มีข้อจำกัดหรือวัตถุประสงค์ในการใช้ เช่น เพื่อเป็นทุนการศึกษานิสิต ให้รับรู้เป็นรายได้ตามสัดส่วนค่าใช้จ่ายเพื่อการนั้นเกิดขึ้น โดยเงินรับบริจาค ที่ยังไม่สามารถรับรู้เป็นรายได้ให้บันทึกเป็นหนี้สินใน “บัญชีรายได้รอการรับรู้-เงินบริจาค” และให้แสดงรายได้จากการรับบริจาคไว้ในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

๑๐.๔.๒ กรณีได้รับเป็นเงินที่ไม่ได้ระบุวัตถุประสงค์ของการใช้ จะรับรู้เป็นรายได้ เมื่อได้รับเงินทั้งจำนวน

๑๐.๕ รายได้...

๑๐.๕ รายได้จากการขายสินค้าและบริการ คือ รายได้ที่ได้รับจากการขายสินค้าและบริการ สำหรับหน่วยงานที่มีระเบียบ ประกาศ กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้ปฏิบัติตามระเบียบ ประกาศว่าด้วยหลักการนั้น

มหาวิทยาลัยจะรับรู้รายได้จากการขายสินค้าเมื่อหน่วยงานส่งมอบสินค้าให้กับผู้ซื้อแล้ว และจะรับรู้รายได้จากการให้บริการตามสัดส่วนของระยะเวลาที่ให้บริการหรือเมื่อได้รับเงิน

๑๐.๖ รายได้จากการบริหารสินทรัพย์ คือ รายได้ หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการให้ใช้สินทรัพย์ของมหาวิทยาลัย เช่น รายได้จากการให้เช่าพื้นที่ เป็นต้น

มหาวิทยาลัยจะรับรู้รายได้จากการบริหารสินทรัพย์เป็นรายได้ตามเกณฑ์ที่เป็นระบบ และสมเหตุสมผลตลอดระยะเวลาของสัญญา โดยคำนึงถึงรูปแบบของสัญญาระหว่างกัน

๑๐.๗ รายได้จากการรักษาพยาบาล หมายถึง รายได้ที่มหาวิทยาลัยได้รับจากการให้บริการรักษาพยาบาล เช่น รายได้ค่ารักษาพยาบาล ค่ายา ค่าตรวจ ค่าวิเคราะห์โรค ค่าห้องพัก ค่าบริการโรงพยาบาล ค่าหัตถการ เป็นต้น

มหาวิทยาลัยจะรับรู้รายได้จากการรักษาพยาบาลกรณีผู้ป่วยนอกเมื่อหน่วยงานได้ให้บริการแก่ผู้ป่วย และกรณีผู้ป่วยในจะบันทึกการรับรู้ ณ วันจำหน่ายผู้ป่วย ตามจำนวนเงินที่เรียกเก็บจากผู้ป่วย

๑๐.๘ รายได้ดอกเบี้ยรับ จะรับรู้รายได้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา โดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของสินทรัพย์

๑๐.๙ กำไรขาดทุนจากการตัดจำหน่ายอาคารและอุปกรณ์ คือ ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับจากการตัดจำหน่ายสินทรัพย์กับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น

มหาวิทยาลัยจะรับรู้กำไรขาดทุนจากการตัดจำหน่ายอาคารและอุปกรณ์เมื่อมหาวิทยาลัยตัดรายการสินทรัพย์นั้นออกจากบัญชี ตามหลักเกณฑ์หรือวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๐.๑๐ กำไรขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุน มหาวิทยาลัยจะบันทึกผลต่างระหว่างผลตอบแทนที่ได้รับสุทธิกับราคาตามบัญชีของเงินลงทุนเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายทันทีที่เกิดขึ้น และบันทึกกลับรายการที่เกี่ยวข้องกับเงินลงทุนที่จำหน่ายด้วย เช่น กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นของเงินลงทุน ทั้งนี้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๐.๑๑ กำไรขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ มหาวิทยาลัยจะบันทึกการรับรู้การเปลี่ยนแปลงมูลค่าของเงินตราต่างประเทศเป็นกำไรขาดทุนจากการอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เมื่อมีการชำระเงินของรายการที่เป็นตัวเงิน หรือเมื่อมีการจัดทำรายงานทางการเงิน

๑๑. นโยบายการบัญชีสำหรับค่าใช้จ่ายแต่ละประเภท

๑๑.๑ ค่าใช้จ่ายของมหาวิทยาลัย คือ ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย เช่น ค่าใช้จ่ายบุคลากร ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและการปฏิบัติงาน ค่าตอบแทน ใช้สอยวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค เป็นต้น

มหาวิทยาลัยจะรับรู้ค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดค่าใช้จ่ายนั้นตามเกณฑ์คงค้าง

๑๑.๒ หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ

๑๑.๒.๑ หนี้สงสัยจะสูญ มหาวิทยาลัยจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายคู่กับค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น โดยจะประมาณการจำนวนหนี้สงสัยจะสูญเป็นร้อยละของยอดลูกหนี้จากกลุ่มของอายุลูกหนี้ที่ค้างชำระและจากหลักฐานอื่นที่แสดงให้เห็นว่าอาจเรียกเก็บเงินไม่ได้ ไม่ว่าลูกหนี้ที่เกิดขึ้นจากการขายสินค้าและบริการหรือเงินให้กู้

๑๑.๒.๒ หนี้สูญ มหาวิทยาลัยจะตัดจำหน่ายหนี้สูญเมื่อได้ติดตามทวงถามตามกระบวนการที่มหาวิทยาลัยกำหนดแล้ว และได้รับการอนุมัติให้ตัดจำหน่ายจากคณะกรรมการการเงินและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยแล้ว โดยจะบันทึกบัญชีหนี้สูญและลดจำนวนลูกหนี้พร้อมกับลดจำนวนค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญและหนี้สงสัยจะสูญด้วยจำนวนเดียวกัน

๑๑.๓ ขาดทุนจากการตีราคาสินค้าลดลง มหาวิทยาลัยจะรับรู้รายการขาดทุนเมื่อมูลค่าสุทธิที่จะได้รับของสินค้าคงเหลือลดลงต่ำกว่าราคาทุนของสินค้าคงเหลือเนื่องจากความเสียหาย ล้าสมัยหรือราคาขายลดลง โดยจะบันทึกรายการขาดทุนจากการตีราคาสินค้าลดลงคู่กับการลดยอดสินค้าคงเหลือ

๑๑.๔ ค่าเสื่อมราคา มหาวิทยาลัยจะคำนวณค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรง การกำหนดอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาให้เป็นตามข้อ ๗.๑๖.๗ และให้คิดค่าเสื่อมราคาเป็นรายเดือน

๑๑.๕ ค่าวัสดุสิ้นเปลือง คือ มูลค่าวัสดุสิ้นเปลืองของมหาวิทยาลัยที่ถูกเบิกออกไปใช้ในระหว่างปี

มหาวิทยาลัยจะรับรู้ค่าวัสดุสิ้นเปลืองตามราคาทุนโดยใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักสำหรับวัสดุที่มีลักษณะคงสภาพให้จัดเป็นครุภัณฑ์ตามประเภท และบันทึกตามราคาทุน

๑๑.๖ ค่าตัดจำหน่าย คือ การตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน เช่น ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ และส่วนปรับปรุงรอดบัญชี เป็นต้น

มหาวิทยาลัยจะคำนวณค่าตัดจำหน่ายโดยใช้วิธีเส้นตรงตามเกณฑ์อายุสินทรัพย์แต่ไม่เกิน ๑๐ ปี นับจากวันที่สินทรัพย์นั้นสามารถให้ประโยชน์ได้

๑๑.๗ ดอกเบี้ยจ่าย มหาวิทยาลัยจะรับรู้ดอกเบี้ยจ่ายเมื่อเกิดค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา

๑๑.๘ ส่วนต่างค่ารักษาพยาบาลที่เรียกเก็บไม่ได้ คือ จำนวนเงินที่ต่ำกว่าจำนวนการเรียกเก็บค่ารักษาพยาบาลจากลูกหนี้ค่ารักษาพยาบาลสิทธิต่าง ๆ มหาวิทยาลัยจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อได้รับหนังสือแจ้งการโอนเงินจากหน่วยงานตามสิทธิ

๑๑.๙ ค่าใช้จ่ายอื่น คือ ค่าใช้จ่ายประเภทอื่นๆ นอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้น มหาวิทยาลัยจะรับรู้ค่าใช้จ่ายอื่นเมื่อเกิดค่าใช้จ่ายอื่นนั้นตามเกณฑ์คงค้าง